

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— Ft
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
televel.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Fő pi a c z, a város-
házzal szemben.

Hirdetések

Egy hasábos petit-
soronként 5 kr-ával
számítatnak.

Feltételek !

Budapest, január 30.

(D.) Az már régi dolog, hogy a politikában a lovagiasságról nem igen lehet beszélgetni? Mi akadályozza az embereket a politikában, hogy lovagiasok ne lehessenek egymás iránt? Ott van például Csáky Albin, Grómon Dezső, Láng Lajos, de maga Bánffy Dezső is. Ezek nem sértenek soha, senkit. Nos hát az is igaz, hogy az ellenzékéről ilyen példákat nem igen lehet fölhozni. És miért nem? Ha a közéletben kiméletesek és lovagiasok tudnak lenni az emberek egymás iránt, miért nem a politikában is? Boldogult Csanády Sándor egyike volt a legelőzékenyebb és lovagiasabb és egyike a politikai élet legdurvább embe-
reinek.

A társadalmi életben a dzsentelmenség egyik főfeltétele: minél kevesebb kellemetlenséget okozni másoknak. Miért ne lehetne ez a politikában is? Miért oly ritkaság a politikában a dzsentlmén? Hiszen a társadalmi életben is vannak társadalmi érdekek és önérdékek! Ott vannak emberi hibák és emberi gyengeségek, miért szabály

mégis, hogy mindezeket keztyüs kezekkel érintsük? Megmondjam? Mert a társadalomban, már tudniillik a művelt társadalomban a kiméletlenséget, a durvaságot, a neveltelenséget, nem tapsolja meg senki. Akárhány vita, szóváltás is forduljon is elő, nos hát lármázni, hangosan beszélni, itt-ott még lehet, de a kiméletlenség ki van zárva. Nem tapsban, nem éljenzésben, de megrovásban és elítélésben részesül. S ime a parlamentben azt éljenzik, azt tapsolják meg legjobban, aki az ő kiméletlenségének késével legjobban tud az ellenfél szive körül kotorászni.

A karzatokat is gyönyörködteti ez az arénai látvány. A régibb kor vadabb erkölseihez mérten a gladiatorok küzdelme s a közönség érdeklődése egy cseppet se volt kegyetlenebb, mint azok a kiszámított s átgondolt, a legfájóbb és legtalálhatóbb részeket kutató erkölcsi vágások, melyek a legnagyobb kiméletlenséggel s a legromosolóbb hatást előidéző igyekvő szándékkal lesznek alkalmazva. És minél inkább bele szédül a megtámadott, minél inkább látszik arcizmainak vonag-
lása, s mind inkább ölti föl arcz-

színe a halotti halványságot? Annál jobban tapsol, tombol, éljenez, dörömböl a közönség.

Valóságos vandal kéjelgés és a politikai morál olyan féle dogmája, a mely kinpadokkal akarja terjeszteni az üdvösséget. Az emberi irigység legvadabb megnyilatkozása azokkal szemben, akiknek állásaira vágyik, és a közönség ama balga hite: hogy az azt hazafiságból cselekszi! mintha a hazafiság megkövetelné a kiméletlenséget, a durvaságot, a kegyetlenséget! Mintha a bíró ítélete csak akkor lenne sujtó, ha káromkodva mondaná ki, és csak akkor lenne büntetés a börtön vagy az akasztófa! Mintha máskülönben megmenekülne e bünös az igazságszolgáltatás megtorló kezétől.

Na de hát az bünös, — gondolhatja a közönség: de hát ha a miniszter nem az? akkor aztán miben gyönyörködhetnék ő, ha meg nem kineznek a szeme előtt: amiért hogy miniszter kívánt lenni? És miért ne vegyen az magának elégtételt, aki nem lehet miniszterre, habár rettentően akar-
na lenni?...

Ime itt is egy hamis morál. Azért ütni, kinezni, rágalmazni, gyanusítani valakit, mert küzdel-

TÁR C Z A.

Levél a szerkesztőhöz.

T. Szerkesztő ur! Mióta legutóbb tárczámat illően honorálva, szíves voltát becses lapodban közzétenni, őt panaszos és szemrehányó levelet kaptam, melyekben a „jour fix“-ek és ozsonnák beszün-
tetéséről értesítenek a lapunkat olvasó hölgyek, hahogy még egyszer szomorú tárczazikkelyt mernék írni lapodban.

Talán szükségtelen is mondanom, hogy e levelek érzékenyen meghatottak úgy, hogy én, kinek eddig az volt a rejtett ezédom, hogy minden háznál három batiszta kendőcske száradjon a Geburt kályha szárító melegénél, magam is elszomorodtam a levelek tartalma fölött és nem restellem bevallani, sirtam kegyetlenül.

De a levelekből azt is megtudtam, hogy a hölgyek olvassák legszorgalmasabban lapunkat, amely körülményt abból magyarázom ki, hogy a hősnő tárczáinkban mindig szenved, mindig sir s mindig olya tén van leírva, mint aki a férfivilág pillangó természetének és hűtlenségének áldozata.

E szemrehányó, de azért igen kedves leveleket idemellékelem részedre, hogy egyrészt azokat „ad perpetuam rei memoriam“ a szerkesztőségi levéltárba helyezhessed, másrészt azért, hogy mint felelős

főszerkesztőnek neked is tudomásod legyen azon reneteg könyről, mely bájos előfizetőnőink szép szeméből kihullott.

Ezen levelekkel kapcsolatban pedig ünnepélyesen megígérem, hogy ezentúl csak víg tárczákat fogok írni lapodban, annyival is inkább, mert mint az ideesatolt levelek egyikéből kitűnik, azzal is fenyegetnek, hogy a legelső ismétlődő könyezésre egyszerűen visszaküldik lapunkat.

Nem vagyok ugyan malicziózus, a ki készpénznek veszi „Bánk-bán“ azon állítását, hogy „nevetni és sirni mindegy az asszonynak“, de azért tartozom annyi udvariassággal a hölgyeknek, hogy óhajta-
saikat respektáljam és eldobva magamtól a szomorú események és történetek még kezeim közt levő gombolyagját, az élet színesebb, verőfényesebb és kellemes oldalairól fősegjek.

De mivel a fentebb említett könyvekkel áztatott levelek egyikében sem talál-
tam határozott és kellően precizizirozott utmutatást az egészen új genre-ű tárczazikkelyeim tárgyára vonatkozólag, sokáig haboztam, hogy tulajdonképen mi is legyen az a víg tárgy, melynek elbeszélé-
sével és az élet kellemes oldalainak kiszínezésével megédesíthetném azon keserű utózt, melyen eddig megjelent „összetört szívek“-ben gazdag tárczáim hagytak hátra olvasónőink lelkében.

Nem tagadom, hogy ezen habozásom közt eddig még távolról sem ismert gyöt-

relmeket állottam ki. Tárczáim „feltran-
csirozott szívü“ alakjai fenyegetőleg emel-
kedtek ki általam megásott sírjuktól, szememre hányva, hogy miért „halasz-
tottam“ meg őket, ha volt más kibonta-
kozás is. Vádoltak, hogy nem eléggé jól gyógykezeltém őket, míg egyik ártatlanul sírba küldött hősnőm (pedig nagyon rezonirozott) erőnek-erejével visszakivánko-
zott az életbe, megunva azt a „hosszas hallgatás“-t, mely nagyobb ellenére volt, mint a halál.

Végre is megnyugtattam azzal, hogy ne kívánjon többet inni az élet keserű-
ségeiből. Belátta végre hosszas kapacitá-
lás után, hogy igazam van s vissza hanyatlott sírjába.

T. Szerkesztő ur! Megengedsz, ha ez alkalommal nem teszek eleget a hölgyek óhajtasának és nem írok vig tárczát. Sok-
kal szomorubb napokat élünk most, hogysem az életből vett vig alakokat mutathatnánk be. Phylloxera, vastatrix, peronospora, egyenes és görbe adó, nem alkalmas tárgyak a kaczagásra. Épen azért addig is, míg vig történetet eszelek ki, közös megegyezésünk szerint közlöm azon leveleket, melyeket „Muló boldogság, rövid élet“ cz. tárczám megjelenése után kaptam.

Az első így szól. T. Uram! Nem vagyok épen fiatal, (na ez legalább őszinte) de azért fogékonysággal bírok az élet boldogságának megértéséhez (a háza-

meinek czélfját érte. Mintha bizony nem azért ütnék, kinoznák?!

Na meg azért is, hogy elmondhassa otthon a választó: Ez a mi képviselőnk megmondja ám! Nem fél az a minisztertől! Ez aztán a bátor legény! . . .

Istenem, Istenem! Milyen retentő nagy tévedés: félni egy minisztertől? Mintha a farkasokat, a rókákat, agarakat arra kellene biztatni, hogy ne féljenek a nyulaktól! Ugyan van-e olyan nyula az alkotásnak, mint a milyen nyula a parlamentnek a miniszter? Az igazi nyultól legalább a békák félnek, és ha jön, bele ugrálnak a tóba, de a miniszternek a békák épen úgy mennek neki, mint a farkasok, de még a prücskök, meg a giliszták is: mert aki egyáltalában senkit nem bánt és mindenkitől fél: az a miniszter. Hát hogy valaki ennek a parlamentben neki meajen: ahoz sokkal több kell a feltűnési vágyból és a szájhösködésből, mint a bátorságból.

Vannak azonban már jelek, melyekből gyanítani lehet, hogy a közönség helyesebben kezd gondolkodni. Itt-ott legalább hall az ember egy-egy józan hangot. Kezdi belátni, hogy az ilyen viczinális eset is, ha kinos hatást tehet valakire, az a valaki mindenesetre a kormány; és ha örül neki valaki, mindenesetre az ellenzék. Hát hogy a kormány az eféle dolgokat nem követheti el öntudatosan és szántszándékkal? Azzal már tisztában van minden okos ember.

Tévedés, elnézés, elszámítás,

előfordulhat mindenütt, ahol emberekéről van szó, de hogy valaki olyan dolgot, amiből neki semmi haszna, de nyakát szegheti, öntudatosan kövessen el, még ha miniszter is: olyat már nem hisz el okos ember.

Mert hát tulajdonképen mi az, amit a legtöbb esetben befolyásnak nevezünk? Ismeretség, barátság. Érinthetési alkalom. Az illetőnek módja, alkalmá van hozzá félni ahhoz, akitől valami függ. Ezt aztán körülveszi, kapacitálja, olyankor rábeszéli bizonyos felfogások akzeptálására, amit az illető megtesz a legjobb hiszemmel, a legtisztább lelkiismerettel. Megtenné hihetőleg nekem is, nekem is, másnak is, ha alkalmunk lenne hozzá férhetni, vele érintkezhetni, a dolgot vele tüzetesen megbeszélni. „De ha nincs píz, igyál viz“, mondá az egyszeri tót.

Mi aztán, ismerettséggel és alkalommal nem bíró szegény ördögök, csak üvegen keresztül nyaljuk a czukrot, s bizony nem jól esik látni, amint mások elszedegetik előlünk. De talán bosszankodunk is, irigykedünk is; ha gyarlóbbak vagyunk, még gyanusítunk, rágalmazunk is. Pedig nem is kenyerünk, mint ahogy egynémely ellenzéki képviselő akar és tud belőle kenyérkeresetet csinálni.

Igy megy az az életben is, a politikában is; és amíg ilyenek lesznek a társadalmi és politikai velletások, melyeket a körülmények szülnek, hát hiába rugdalózunk, kapálózunk, mert magunk

is benne és hatalmában vagyunk és nem tudunk rajta segíteni.

Ma nekem, holnap neked. 1867-től kezdve 1875-ig Tisza verte a kormányt, 1875-től 1891-ig Tiszát verte az ellenzék. És így lesz vele minden ellenzék, minden kormány. Erről nem lehet tenni, csak az a kérdés merül föl:

Vajjon nem lehetne-e szelidebben, humánusabban, tisztességesebben? Ha lehetne „Isten béke“ egy fél évig? Miért ne lehetne mindig? Ha egyáltalában lehetséges? Hát miért azt időhöz, konzesszióhoz kötni? Miért a választások tisztaságát ezen módon tervezgetni: és nem az egymás megértése, megbecsülése útján?

Ha fékezni tudjuk a szenvedélyeket a társadalomban, ám tudjuk fékezni a politikában is. Mindjárt szelidülni fognak az erkölcsök, a választás nem lesz viharra, nem fog hányni hullámokat, tajtékot és iszapot; az elkeseredés hüvelyébe dugja kardját. Ha leülleszik a salak és megtisztul a lélek?

Tiszta léssen a választás.

De hát mikor?

Országgyűlés.

Budapest, január 29.

Még mindig a viczinális düh tombol a t. Házban. Olay Lajos elégtételt kért a kereskedelmi minisztertől azért, mert az ő nevét is a konzessionálisták közé iktatták a lapok.

Szilágyi Dezső elnök nagyon helyénvalóan e nyilatkozatra megjegyezte, hogy helytelen a viczinális vasutak engedélyeseit olyan színben feltüntetni, a miből a

sulandóknak szivesen szolgálak a további felvilágosítással). Szívem még nem fásult el egészen. Igaz, hogy sokan megesáltak, de azért még nem rendült meg egészen bennem az emberekben vetett bizalmam. Nem habozom bevallani, hogy nem tartozom azok közé, kik azonnal pálezzát törnek a férfiak hűsége felett. Én még mindig reményelek (gratulálok) abban, hogy rám is fel fog derülni a boldogság hajnala. Eddig is csak rajtam mult, hogy marok számra nem szedtem az életboldogság virágait. Megelégedtem egy kóroval s mint tudja, eléggé boldog vagyok. Gyermekeim nincsenek, férjem csak éjfél felé jön haza s így módomban van az olvasás.

Ne esodálja tehát, ha az önök ujságát az első betűtől az utolsóig elolvasom. A mi rovatunk a „Tárcza“ lévén, természetesen fogja találni, ha ezt olvassuk legelőször. Így akadtam az ön tárczáira is, melyek borus hangulatuknál fogva, eleinte nagyon tetszettek, (tehát még sem irtam egészen hiába), de csak eleinte, mert később beláttam, hogy ön kegyetlen szívű ember, ki egyetlen egy nőt sem tesz boldoggá, (bocsánat, nem hivatásom). Az ön hősnői folyton sirnak, szakadatlanul szenvednek és végre halomra halnak, a helyett, hogy hosszas keserveikért jutalmul egy kevés boldogságot nyernének. Látszik, hogy nem ismeri nemünket, mert különben nem látná oly sötét színben a mi életünket. Ön úgy tüntet fel bennünket, mintha kaczagni se tudnánk

és hogy a jókedv nálunk csak addig tart, míg a gouvernante visszautazik Lyonba, vagy az anyósunk megérkezik. Ne tessék hiinni, nem vagyunk mi olyan ügyetlenek, hogy szomorkodjunk oly dolgok fölött, amelyek már előttünk megszokottak. „Gombház, ha leszakad lesz más“ ezt az elvet valljuk s holmi Eau de Cologneos ficsurok szárnypróbálgatásait megmosolyogjuk. Miért lennénk mi örökké csak szenvedők s miért ne emanezipálhatnánk mi is magunkat a férfiak káros befolyása alól. Ha egyszer eljön hozzánk, meg fogja látni, hogy a férjem úgy tánczol, ahogy én füttyölök s hogy általában a férfiaki félnek tőlem. Hogy miért? magam sem tudnám megmondani. Azt mondják, nagyon erélyes vagyok és keményszívű, pedig önnek bevallom, (köszönöm a bizalmat), hogy egy légy őszí haldoklása Ossiani keserveket kelt bennem. Barátnőim egyike e bennem rejlő tulajdonságot a fine de siécle sliffes viseletének tartja, míg férjem, ez a goromba vén kóro egyszerűen „kiállhatatlanság“-nak nevezi.

Akárhogy legyen is különben a dolog, rátérek tárgyamra és kijelentem, hogy az ön utóbbi tárczái nekem egyáltalán nem tetszenek. Hogy ki és mi ön, azt nem tudom, de úgy látszik, hogy különösen szereti a kivégzéseket. Az ön alakjai egészségesek, jól táplálkoznak, nagyokat isznak, szerelmes vallomásokra hallgatnak s azután meghalnak. Ugyan minek bánik szegényekkel olyan kegyetlenül? Hagyja őket

élni, hiszen ön is szereti az életet, minek tehát olyan önös, hogy mástól irigyli a boldogságot. Például multkori elbeszélésének hősnője Edith is lehetett volna boldog, de Ön irgalmatlanul koporsóba zárta és azon virágokat, melyek keblére valók voltak, a sirjára szórta. Ugyan micsoda jellemzés már ez? Higyje meg, annyira megharagudtam, hogy mérgemben kedvence macskámat az uramhoz vágтам. Azután elképzelheti a többit, tehát nem is folytatom.

Vegye tehát tudomásul, hogy minden egyes tárczája elolvasása után patália van házuknál. És ennek ön az oka, kinek hősnői úgy pityeregnek, mint egy másfél éves gyermek, kitől elvették a violagyökereket. Azért tehát vagy ne firkáljon, vagy ha ír, írjon vig történeteket, melyeken az urammal robotban kaczaghatunk. Értette? most pedig adieu, jó napot. — Jókedvy Boriska.

A másik levelet Hajnalka aláírással kaptam. Regényekből betanult frázisokban bővelkedő sorok ezek, melyek azt bizonyítják, hogy hajnalka a „Karthausi“-t és „Werther keservei“-t könyv nélkül tudja. — Hajnalka egyenesen tagadja, hogy a mai kor fiatal írói generációjának joga volna szomorú történeteket írni s ilyenekkel az amugy is világfájdalmas sziveket végkép tönkretenni. Egyébként úgy látszik, hogy Hajnalka még iskolás leányka, mert a helyesírás szabályaival nem igen van barátságban, miért is jóakaratulag azt

gyanusítás jogosultságára következtethetne bárki is. Dániel Ernő kereskedelmi miniszter pedig megnyugtatta Olayt arra nézve, hogy ha tényleg viczinális vasut engedélyese volna is Olay, még akkor sem volna oka az apprehensióra, mert egy vidék gazdasági érdekeit helyi érdekű vasutal gyámolítani — hazafias kötelesség teljesítése.

Majd Boros Béni beszélt s kijelentette, hogy még csak Csáky Albin gróf indítványát sem fogadhatja el, mert ez egyenesen az ország gazdasági helyzetének megszüntetésére vezet. Köztisztviselők és képviselők az ország intelligenciájának javarészt képezik s egyenesen kötelességük a közérdek mellett a helyi érdekeket is istápolni, pláne akkor, ha a helyi érdekeket gyámolító vasutak építését az állam direkt magánvállalkozásra bizza.

Vajay István, Horánszky Nándor, Erdély Sándor Szalay, Horváth Gyula, Hock János és Sréter Alfréd beszédei után Perczel Dezső belügyminiszter reflektált a költségvetésének tárgyalás alatt lévő tételére vonatkozó indítványokra és megjegyzésekre. Az indítványokról kimutatta, hogy azoknak jogosulatlansága kétségbe vonhatatlan. Hasonlóképp jogosulatlan az is, a mi a főispánok általánosított vasuti jegyéről elmondott. Minden hivatalnok utiköltségét megtérítik s ezen a címen erre jogot tarthatnak a főispánok is. Jegyük csak megyéjük területére és székhelyükről Budapestre szól.

Azután a belügyminiszter utalt azokra a vádakra, a mikkel az egész főispáni intézmény ellen az ellenzék előhozakodott. E vádakkal szemben, úgy hiszi, teljesen elégséges a főispánoknak a legutóbbi 25 esztendő alatt szerzett érdemeit emlékeztetbe idézni, amelyek bizony-bizony, különösen egy-egy exponált ponton, valósággal megbecsülhetetlenek.

A miniszter nyilatkozatát, a mely ezeken kívül felölelt még egy és más részletkérdést is, a többség helyesléssel fogadta.

A vitát holnap folytatják.

tanácsolom neki, hogy tanuljon meg előbb szépen és helyesen írni s csak azután olvasson tárczákat, mert eláruljuk a papának, hogy hiába fizeti azt a sok tandíjat Hajnalkáért.

A harmadik levél finom vonásai az irodalomban eléggé gyakorlott kézre valának, miért is az azokban foglalt tanácsokat megfogadva, áttérek a negyediket kihagyva, az ötödik levélre, mely szórul-szóra így hangzik: Uram! Ön meg sem gondolja, hogy milyen nevetséges akkor, mikor tárczákat ír, mert ha ezt megfontolná, sohasem venne tollat kezébe.

De mivel önök férfiak ránk fogják, hogy legtöbb állításunkat nem tudjuk megokolni, azért sok házi tennivalóim közt is veszek időt magamnak, hogy eddig irt siralmas tárczáiról véleményt mondassak.

E véleményem nem lesz ugyan valami kedvező, de ez nekem tout égalé, mert kijelentem, hogy egyáltalában nem törődöm haragjával.

Tárczái első sorban azért nem érnek egy fabatkát sem, mert Ön mindig az asszonyokról ír, minket leányokat pedig vagy nem említ, vagy legfeljebb annyiban ad tevékeny részt, az Ön hősnői mellett, amennyiben az Ön által nekünk kiosztott szobaleányi szerepből kifolyólag a boudoir-ok nehéz bársonyfüggőnyeit lebbentjük fel bizalmasabb látogatók előtt. Ez nem szép Öntől. Bizonyosan házas ember s azért nem törődik

Az ezredéves kiállításról.

— A kiállítási sajtóiroda értesítései. —

Kisiparosok és kiskereskedők a kiállításon.

Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszter körrendeletet intézett valamennyi magyarországi kereskedelmi és iparkamarához, melyben azt a kívánságát hangsúlyozza, hogy az ezredéves országos kiállítást a társadalom gazdasági osztályán ismereteik kibővítése és jövő boldogulásuk céljából megtekintsék, tanulmányozzák és lehetőleg kizsákmányolják és ép ezért megfogja adni a módot arra, hogy a szegényebb sorsu mesteremberek, kiskereskedők és az ipari segéd munkások is tömegesen látogathassák a kiállítást. A miniszter utasította tehát a m. kir. államvasutak igazgatóságát, hogy az ilyen tömeges kirándulásban résztvevők, kisiparosok, kereskedők és iparossegéd munkások részére menetdíj kedvezményt léptessen életbe, mely szerint II-od osztályú féljeggyel a III-ik osztályon és III-ik osztályú egész jeggyel a II-ik osztályon utazhatnak Budapestre, illetve onnét vissza.

Intézkedett továbbá, hogy a most említettek közül alakult látogató csoportok kivételesen 20 krra mérsékelt jeggyel léphessenek be a kiállítás területére.

Gondoskodni fog e csoportok díjmentes és szakszerű kalauzolásáról.

Utasította a kiállítás igazgatóságát, hogy a szóban levő felrándulók anyagi viszonyaival arányban levő áron igyekezzenek részükre ebédre való ellátást a kiállítás területén biztosítani. Megkereste a miniszter a fő- és székvárost, hogy a népiskoláiban berendezett tömegszállásokat a kiállítás igazgatóságával való egyetértő megállapodással első sorban az általa kezdeményezett tömeges felrándulásokban résztvevőknek tartsa fenn.

Az említett arányokban tett intézkedéseivel sikerült a miniszternek biztosítani, hogy a m. kir. államvasutak zónadíj szabása szerint a XIV. körzetben lakó mesterember, kiskereskedő, iparos segéd munkás 8 forinttal képes lesz fel és leutazásának III. osztályú menetjegyét, két napi szállását 2 belépti jegyét és 2 ebédjét kifizetni; a VIII. körzethez tartozó

vidéken lakó költségeit a felsorolt czimeken 5 forint 50 kr, a IV. körzethez tartozó vidéken lakóét 4 frttal lehet előirányozni.

Hogy a szóban lévő csoportok felrándulásait telhetőleg kényelmessé tegye, elhatározta a miniszter, hogy a kiállítás igazgatósága útján jegyfuzeteket fog kiadatni, melyekben a menettértijegy, a beléptijegyek, az ebéd- és szállás-utalvány együttesen foglaltatnak. A jegyfuzeteket a kiállítás igazgatósága a jelentkezők számára és az általuk a kamaráknál teljesített fizetéshez képest fogja a kamarák rendelkezésére bocsátani.

A felsorolt kedvezményeket legalább 30 egyénből álló csoportok részére kívánja a miniszter megadni, a szóban levő felrándulások szervezése, illetve a hangulat kelés, a felvilágosítások nyújtása, a jelentkezők előjegyzése, a jegyfuzetek árának beszedése, az utazás napjának és programjának megállapítására a miniszter a kamarákat tekinti hivatottnak és bizvást elvárja, hogy eme kulturpolitikai és gazdasági tekintetben egyaránt fontos ügyben és hazafias törekvésében telhetőleg támogatni fogják.

Városi bizottsági közgyűlés.

Debreczen, január 30.

A tegnapi megszakitott közgyűlést ma folytatta a város törvényhatósági bizottsága.

Gróf Dégenfeld József főispán üdvözölve az egybegyűlt bizottsági tagokat, miután Magos György tiszteletbeli tisztifőügyész letette az esküt, felolvastatni rendeli a debreczeni kir. főügyészség köszönő iratát, a város birtokába visszabocsátott rabkertnek használatra lett átengedéseért, mit a közgyűlés tudomásul vett.

Ugyancsak tudomásul vette a közgyűlés a debreczeni kir. törvényszék elnökének iratát, melyben megköszöni a város által a törvényszéki palota építésére adott 200.000 frtnyi kamat nélküli kölcsönt és a telekszerzésnél tanúsított áldozatkészségét.

Mendelovits Lajos helybeli kereskedőnek azon folyamodványára, melyben Debreczennek és a Hortobágnak képekben ismertetését tárgyazó album költségeihez anyagi támogatást kér, a tanács azt javasolja, hogy e célra nevezett kereskedőnek 300 frt segély adassék azon feltétel mellett, hogy a képek előbb bemutatandók a tanácsnak. Jámbor Ferenc elleni a segélyt, mert ugyanis ismerik a Hortobágyot, de a polgármester felvilágosító megjegyzése után a közgyűlés a tanács javaslatát elfogadja.

Ugyancsak a tanács előterjeszti a közös hadsereg lovassági taktikájának építési ügyét és azt javasolja, hogy az előmunkálatok végzésével bizassék meg a tanács és mivel elidegenítésről, illetve birtokszerzésről van szó, ajánlja, hogy az ügy névszerinti szavazás útján a február 7-én d. e. 9 órára összehívandó rendkívüli közgyűlésen döntsék el.

Hegedüs Ferenc kősülységi tanya-birtok telekkönyvi tulajdonjogának megszerzéséhez szükséges engedély megadása iránti kérelmére a tanács azt javasolja a jog- és pénzügyi bizottsággal egyetértőleg, hogy kérése teljesíttessék.

Tudomásul vette a közgyűlés Kövesdi János bizottsági tag adományából beszerzett 446 frt áru ruhaneműeknek 50 városi árva közt tett kiosztásáról szóló jelentését a tanácsnak, mely egyben azt ajánlja, hogy e nemesszívü emberbarátnak a közgyűlés fejezze ki köszönetét. — Elfogadják.

A községi kötelékbe felvétel iránti kérelmekre a tanács azt ajánlja, hogy Weisz Ignác a község kötelékébe 100 forint lefizetése mellett, míg Szigeti Benedek Lajos vivó-mester díj nélkül vétesék fel.

velünk. (Hála Istennek! nem vagyok és nem is leszek.) Pedig mi sem vagyunk épen olyan libák, mint Ön képzele. Csak így bocsátok meg magának, ha mi rólunk is ír már egyszer. Tárgyául pld. válaszszon egy leányt, ki játszik a fiatal emberek szívével, megcsalja őket sorba, mi felett ezek annyira elkeserednek, hogy dinamittal vetnek véget életüknek. Higgye meg, hogy ilyen elbeszélésekért marok számba küldjük Önnek hálánk virágjait. Addig pedig, míg ezt nem teszi, elhatároztuk, hogy selejtes, a lányokat mellőző irkafirkáit nem olvassuk.

Javuljon meg tehát, míg nem késő és ne foglalkozzék annyit az asszonyok könyeivel, mert akkor és ott fogjuk boszunk villámaival sújtani, mikor és a hol nem is gondolja. Most pedig üdvözli Esztrellát.

T. Szerkesztő úr! E levelekből már megértheted lelki állapotom okát, melyről annyiszor kérdezősködtél a napokban. Adj tanácsot arra nézve, hogy mit tegyek? Ellenszegüljek-e az anyagi és szellemi pressióknak, vagy pedig igába hajtsam nyakamat?

De van egy mentő gondolatom. Nem írok több tárczát. Se vigat se szomorút, akkor talán szent lesz a béke. A vonal alatt nekem adott mandátumot tehát ezenel leteszem kezeidbe, nehogy áldozatul essenek a jourok; befőttekben, a Dobos- és Pischinger-tortákban gazdag ozsonnák. Fogadd végül baráti kézzorításomat.

A közgyűlés ily értelemben határoz. A debreczeni kőműves-iparosok és segédek együletének azon kérelmét, hogy zászlójukon a város czimerét használhassák. A tanács nem tartja teljesíthetőnek, mert nincs megjelölve azon előnyök, melyeket e czimer használatától vár.

Abrahám t. főügyész azt javasolja Torday Gáborral egyetemben, hogy mivel a fentnevezett egyület tisztos irányban foglalja működését, engedjék meg a czimer használatát. Az okokat méltányolja a közgyűlés és a város czimerének használatát a tanács ellenére megengedi.

A közgyűlés továbbá tudomásul vette a nyugdíjalap kezelését ellenőrző bizottságban megüresedett egy helynek Bészler Károlyval történt betöltését, valamint az állategészségi ügyekről szóló jelentéseket.

Ugyancsak a közgyűlés fizetésének 46%-ával nyugdíjazott, egy rendőrt és a Juhász Ignác b. tag ellenvéleménye dacára Eöry Dánielnek 600 frtban alapította meg özvegyi segélyét, árvái részére pedig egyenkint 120 frtot szavazott meg.

A tisztii főügyész jelentésének tudomásvétele után Günther Ferencz városi adó-kivetőnek 3 havi szabadságidőt adott a közgyűlés.

Ezzel a közgyűlés — több tárgy nem lévén — véget ért.

NAPI HIREK.

— **Rendkívüli közgyűlés.** A f. évi február hó 7-ére kitűzött rendkívüli törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek — a cs. és kir. lovasági laktanya ügyével kapcsolatosan ingatlan vagyonszerzés is tárgya lévén: ez Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsági közgyűlésének tanácskozási ügyrendje 2-ik §-a értelmében ezenel közhírré tétetik. *A városi tanács.*

— **Debreczen képviselői Bánffy ebédjén** Bánffy Dezső miniszterelnök tegnapelőtt ebédet adott, melyre főrendiek, országgyűlési képviselők és hírlapírók voltak hivatalosak. A meghívottak között voltak: dr. Kola János és Thalgy Kálmán városunk orsz. képviselői.

— **Ezredéves pályakérdések.** A városi kaszinó a kezelése alatt lévő Kazinczy-alapítványból ez évben két szellemi versenyre nyit tét a beesvágyó kollegiumi ifjúságnak. Nevezetesen a közelebb tartott választmányi ülés a múlt év decemberében lejárt, kevésbé sikerült pályázatnál fel nem használt első díjak, vagyis a prózai pályakérdésnél megmaradt 16 drb. arany, továbbá a második, vagyis a verses pályakérdésnél megmaradt 8 db, összesen 24 db 10 koronás arany mikénti felhasználását illetőleg elhatározta, hogy ebből 8 db arany az alapítványi tőke gyarapítására fordíttassék, 16 db pedig tekintettel a folyó év május havában bekövetkezendő ezredéves ünnepségekre. — kivételesen — az ifjúság irodalmi tevékenysége serkentése végett, még a folyó évre újabb pályadíjak tűzettek ki: Es pedig 10 db arany egy a millenniumi ünnepségek alatt elmondható szónoki beszédre.

2. 6 db arany egy ugyanott elszavaltató hazafias kölleményre (óda, himnusz, dal stb.) A pályaműveknek beadási határideje f. évi június hó 1. napja: helye pedig a széniori hivatal.

A jövő 1896/97. isk. évre pedig a következő pályakérdések tűzettek ki. 1. *Prózai tárgyra:* „Csokonai Vitéz Mihály mint tudós”, kifejtendő az akkori korhoz viszonyítva Csokonai tudományos felfogása a nyelvészetben, aesthetikában s egyéb tudományokban való jártassága jelentősége. Jutalma a legjobb műnek 12 db, az azután következő pedig 6 drb 10 ko-

ronás arany. 2. *A költői tárgyra:* „Életkép vagy genrékép, melynek tárgya a társadalmi viszonyokból merítendő. Hangja lehet komoly, vig. humoros, komikus, vagy satyrikus, tetszés szerint. Jutalma a legjobb műnek 8 drb, az utána következő 4 drb 10 koronás arany. Ez utóbbi pályaművek a főiskolai széniori hivatalhoz 1896. december 1-ig adandók be.

— **Kitüntetett rendőrfőkapitány.** Sokan ismerik városunkból rokonság néven is, de a félzados hivatal gyakorlatából is Kiss Gedeont a közel fekvő Szatmár-Németi város rendőrfőkapitányát, ki most tölti be hivatali szolgálatának 50-ik esztendejét. A derék élemedett korában is rendkívüli tevékenységű, buzgó rendőrfő, ödes testvére Kiss Aronnak, a tisztántuli ev. ref. egyházkerület nagynevű püspökének. Szatmár város közönsége lelkes óvációkkal fogja megünnepelni szeretett főkapitányának 50 éves jubileumát s hogy az ünnepélyen a királyi kegy is sugározék, a hivatalos lap tegnapelőtti száma első helyén a következő Kis Gedeont illető kitüntetés olvasható:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán Kiss Gedeon Szatmár-Németi város rendőrfőkapitányának félszázados buzgó szolgálatai, különösen pedig nevezett város érdekében kifejtett önzetlen, közhasznu működése elismerésül *Ferencz József-rendem* lovagkeresztjét adományozom. Kelt Bécsben, 1896. január 16.

Ferencz József s. k.

Báró Jósika Sámuel s. k.

A keresztet *Simonovich* főispán fogja a Szatmáron legközelebb, a jubilans tiszteletére összehívandó rendkívüli városi közgyűlésen a kitüntetett főkapitány mellére tűzni.

— **Szappanosok oklevelei a kiállításon.** A híres debreczeni szappan mesterei több régi, eredeti oklevelét őrzik az egykori szappanos czéhnek. A debreczeni kerületi kiállítási bizottság ezeket az okleveleket felküldi az ezredéves kiállításhoz; ezek a következők: Zápolya Zsigmond adománylevele 1597-ből, Duskás István debreczeni főbíró levele 1598-ból, Rudolf király szabadalom levele 1599-ből, Mátyás királyé 1609-ből, Bethlen Gábor adománylevele 1619-ből, Rákóczi György 1648-ból és Ferdinánd királyé 1653-ból. Nagyon kívánatos és hazafias cselekedet volna, ha a többi debreczeni ipartársulatok is átengednék a kiállításon való bemutatásra a náluk lévő régi czéhleveleket.

— **B. Ruzsinszky Ilona fellépése.** A debreczeni színtársulat kedves primadonnája — mint örömmel tudathatjuk a közönséggel — hosszas szünet után, rövid idő múlva ismét megjelenhetik a színpadon, — s újra zenghet dalos ajka bűbajos éneket. Ünnepe lesz a Muzsának ez az örvendetes viszontlátás, mely végét veti a sokáig primadonna nélkül szűkölködött panaszos állapotnak. A művész nő már bejelentette az igazgatónak, hogy a jövő hónap elején, február 6-án vagy 8-án lép föl először egyik legjobb szerepében.

— **Az „Orálló” megszűnt.** A dr. Bartha Béla jogtanár, kiváló publicista által szerkesztett és kiadott „Orálló” czimű politikai, szépirodalmi, közgazdasági, hetenkint kétszer megjelenő lap megszűnt. Tegnap jelent meg az utolsó szám belőle, a melyben a szerkesztő elbucszik olvasó közönségétől s megmagyarázza lapja megszűntetésének okát. Mig lapja fennállott, három év alatt, nemesak szellemi erőit fordította rá nemes ügyhöz méltó nagy buzgalommal, hanem rá is fizetett négyezer forintot. Előfizetőit vagy az előzetési pénzek visszaküldésével, vagy különféle munkáival kész kárpótolni. Elég sajnálatos

jelenség, hogy a magyar protestáns közönség nem karolta fel olyan mértékben, a mely a tisztességes megélhetést biztosítja, egy igazi szabadelvű és protetstáns szeltemben szerkesztett politikai lapot, a mely mindig lángoló lelkesedéssel küzdött az egyház és haza igazságáért.

— **A szalmás szekér alatt.** Drágán fizette meg tegnap a segítséget egy 17 éves legényember, Nagy János. A városon kívül szalmával megrakott szekér haladt. Az egyik ló lába beicakadt az istrángba, Nagy János a kocsis hívására ki akarta emelni a ló lábát, de a lovak megakadtak s a szegény fiu a rohanó szekér alá került. Mellén és kezein súlyos sérüléseket szenvedett.

— **Kalandvagyó csizmadia.** Simkó János csizmadia megunta a kaptafával való dolgozást, vagy pedig a feleségét. Tegnap éjjel, mig oldalbordája jóízűen aludt, összecsomagolt a derék férj nehány értékesebb holmit, zsebrevágta a komótban lévő 25 frtot s inasa kíséretében, aki a podgyászt czipelte utána, észrevétlenül kísértált a vasúthoz. Ott azt mondta a fiunak, hogy Bécsbe megy. De az inas látta, hogy a májsztram a Nyiregyháza felé induló vonatra ült fel. Elképzelhető a felesége dühöngése, mikor kedves férjének csak hült helyét találta. Mint mondták, rögtön a helyzet magaslatára emelkedett; kiválasztotta az ilyen esetekben leg hatásosabbnak bizonyult szerszámot: a lábsziját s azzal elindult, hogy férjét fölkeresi. A találkozás tehát egyáltalán nem ígérkezik csöndesnek és barátságosnak.

— **Kevesebb lesz a korcsma.** Egy belügyminiszteri körrendelet érkezett tegnap Debreczen város törvényhatóságához. A körrendelet lényege az, hogy a belügyminiszter, tekintettel a *közkerécsői állapotok súlyosására* — korlátozni kívánja a korcsmák számát. Ezt pedig olyképen akarja elérni, hogy megszorítja az italmérségi engedélyek létszámát és szigorubb feltételekhez köti ezt az eddig is nehezen s sok bajjal megüzerezhető jogot. A rendelet fontosabb része az a pont, mely arról szól, hogy egy községben vagy városban a rendes létszámon felül csak rendkívüli körülmények beálltával lehet kimérségi jogot engedélyezni. A reudeletet valamennyi törvényhatóságnak megküldték.

— **Halálozások.** A debreczeni gazdasági tanintézet egyik hallgatója Haynal Dezső ifjúsága legszebb évében meghalt. Tanulótársai, barátai gyászjelentésben tudatják a szomorú hirt, mely szerint Haynal Dezső III. éves gazdász ma délután temetik a szabolcsmegyei Keék községben. — *Özv. Gréf Ferdinándné* szül. Heller Magdolna elhunyt élete 75-ik évében, hosszas betegség után. A megboldogult földi maradványai Kandia-utca 2585. sz. a. háztól helyeztetnek örök nyugalomra a szent-anna-utcai róm. kath. temetőben.

— **Életunt szakácsné.** Göde Julianna szakácsné afeletti elkeseredésében, hogy gazdasszonya összeszidta, reggel gyufaföldattal megmérgezte magát. Asszonya észrevette az elkeseredett szakácsné tettét. A gyorsan alkalmazott segély elhárított minden komolyabb bajt. Az életunt szakácsné most már teljesen jól érzi magát.

— **Nyomorban levő család.** Kovács József szíjgyártó, nejével, 3 gyermekével az inséges tél alatt szörnyű nyomorba jutott, annyira, hogy a rendőrség is pénzadományt ajánlott segítségére az éhhalállal küzködő családnak. A könyörületes emberbarátok adományait szívesen közvetíti a II. ker. rendőrfőkapitány.

— **Találtatott.** A II. ker. rendőrfőkapitányságnál egy talált színházi láteső van letéve. Tulajdonosa ott átveheti.

Táviratok.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

Csáky indítványa elfogadva.

Budapest, január 31. A Ház ma valahára befejezte a viczinális vitát. A mai ülésen Boros Béni volt az első szónok, aki tiltakozott Horánszkynek tegnapi vádjai ellen s kijelenti, hogy ő közérdekből nyilatkozott a Csáky javaslatára ellen. Gajáry Ödön előadó Hock Jánosnak adott leczkét, midőn figyelmezteti, hogy Hock jogosulatlan valódni a kormánypartot Miklós Gyula elejtéséért, mikor Hock pártváltotatása óta volt pártfeleit annyira támadja. Gajáry Hermann Ottó indítványát helytelennek tartja, mert a szerint csak nagy urak és szegények lehetnek orsz. képviselők. Bartha Miklós indítványához sem járulhat hozzá, mert az megbélyegző, anélkül, hogy a parlamenti bizottság sikeres munkát végezhetne. Hock János és Horváth Gyula személyes kérdésben szólaltak fel. Ugron Gábor követeli, hogy a multra nézve vizsgálatot tartsanak: hadd derüljön ki a való, mert őt is gyanúsították. Csáky Albin kijelenti, hogy neki nem volt megbélyegzési szándéka, de óvni akar jövőre a gyanúsítástól. Dániel Ernő miniszter kész a régi vasuti engedélyek okmányait megmutatni, ha valakinek gyanuja van. Ezután megtörtént a szavazás. Az összes indítványokat elvetették. — Csáky Albinét azonban az egész Ház elfogadta. A Bartha Miklós indítványa felett most folyik a szavazás. Valószínűleg ötven szótöbbséggel elvetik.

A trónörökös emléke.

Budapest, jan. 30. Ma van kilenczedik évfordulója Rudolf trónörökös tragikus halálának. Lelke üdvéért a budai udvari kápolnában ma gyászmise volt, melyen megjelentek gróf Apponyi udvarnagya és Ybl várkapitány.

Városi és megyei hírek.

* **Ló- és szekér-összeírás.** A honvédelmi miniszter rendelete folytán a lovak és szekerek összeírása foganatosítandó lévén, felhívatták a város érdekelt lakosait, hogy lovaikat, szekereiket és kocsijaikat a f. 1896. évi február hó 20-ik napjától fogva 1896. évi március hó 6-ik napjáig a katonai ügyosztálynál (Kossuth-uteza Komáromi-féle ház) mindenkor reggeli 8 órától 12-ig, délután 3 órától 6-ig az ezen hivatal által adandó bejelentési lapokon bejelenteni, illetve bemondani elne mulasztásuk, mivel a mulasztók, az 1873. XX. t.-cz. végrehajtása iránt kiadott miniszteri utasítás 3. §-a értelmében minden ló után 10 frtig terjedő s a szegény-alap javára fordítandó bírsággal fognak büntettetni és utólagos bejelentésre kötelezettek. A bejelentés alól fel vannak mentve: 1. Az állami lótenyésztési intézetek lovai; 2. a katonai igazgatás lovai s a tényleg szolgáló katonatisztek azon saját lovai, melyekre szolgálatuk ellátására szükségük van. A városi tanács.

* **Szoboszló az ezredéves kiállításon.** Rendes tudósítónk Szoboszlóról a következő sorokat írja az ő millenniumi lelkes hangulatában: „Tisztelt Szerkesztőség! Beccses lapok tegnapi számában „Egy bizottsági tag” megczáfolni igyekszik a Debreczeni Ellenőr mult heti valamelyik számában megjelent ama közleményt, hogy a hajdu-szoboszlói millenniumi bizottság még eddigelé semmit sem dolgozott s hivatkozik Herman Ottóra, ki nálunk járt dr. Lakits és dr. Kövesligethy astronomusokkal

hogy a pásztor-nép csillagászati ismereteit tanulmányozzák. Tény, hogy a nevezett tudósok jártak Szoboszlón, de erről a millenniumi bizottság tagjai csak akkor értesültek, mikor már el is utaztak. Tény, hogy Szívós Géza városi főjegyző beccses utmutatásokkal látta el Hermanékat, de ez nem a millenniumi bizottság érdeme. Olyan tényre is hivatkozik a bizottsági tag ur, hogy nevezetesen a bizottság Szoboszló város táplálkozási viszonyairól érdekes statisztikát állított volna össze. Jó lenne tudni, hogy ezt a statisztikát dr. Hetényi Lipót városi főorvos ur Hőgyes Endre dr. szoboszlói születésű hírneves egyetemi tanár szives felkérése folytán állította egybe, ezer iskolás gyermek táplálkozását véve alapul s erről az a papíron levő bizottság mit sem tudott. Talán a bizottsági tag ur maga is elismeri, hogy olyan bizottság, a melyik egyetlen gyűlést sem tartott megalakítása óta, nem valami nagy eredménnyel működhetik s hogy egy-két ügybuzgó hivatalnok, a kinek különben adminisztratív reszortjába tartozik a kiállítási ügyek intézése, — még nem bizottság. Valószínű mindamellett is, hogy Szoboszló város méltóan lesz képviselve a kiállításon. Boeckay zászlóját és adománylevelét Hajdu-Szoboszló város közgyűlése engedte át a millenniumi kiállításnak az állandó választmány pártoló javaslatára, alapján, itt tehát a helyi millenniumi bizottság szintén nem működött s nem is működhetett. Teljes tisztelettel (x-y.)

Mindenesetre örvendetes, hogy a derék lovas hajduváros bizottsági ülések nélkül is elég szépen lesz képviselve az ezredéves kiállításon.

* **Építkezések.** A városi tanácshoz ez év első napjától következők adtak be kérvényeket építkezés engedélyért: Csóka Pál 162 sz. 1 szoba, konyha. Kiss Bálint 1622 sz. 1 szoba 2 konyha, 2 kamara. Némety József 2979 sz. 1 szoba. Mészáros János 860 sz. 1 szoba, konyha, kamara. Lindenfeld Ignác 1626 sz. 2 szoba, 1 előtér, 1 konyha, 1 kamara. Mindesztény Lajos 4 szoba 2 konyha, 1 kamara. Busi Mihály 663 sz. 3 szoba, 2 konyha. S. Nacsinszky Elek 2286 sz. 2 szoba, 2 konyha, 1 kamara. Fogarasi Imre 206 sz. 1 szoba, 1 konyha. Major Mihály 1155 sz. 3 szoba, 2 konyha, 1 kamara. Tóth Mihály 912 sz. 2 szoba. Bákonyi Imre 2716 sz. 1 szoba, 1 konyha.

Mulatságok.

Orvos-gyógyszerész-bál.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, január 29.

Sok eperajkról hangzott el tegnap este a toillet-készítés alkalmával az az ismeretes nótá: „kell-e doktor patika”, és megannyi kíváncsisággal volt telve az a sok aranyos kebel, kik az orvos-gyógyszerész bálra készültek.

A vágy, a képzelet a legragyogóbb színekkel igyekezett mindent kifesteni a farsangnak egyik legelittebb bálja iránt.

Mig bent az öreg Bika szálloda pazar díszben uszó tánctermében felgyuladtak a végre-valahára estét hirdető gázlámpák, odakint csengő, bongó szánkák tették zajossá az utczákat s mindenfelől érkezve a bálba jövők sokasága.

Valóban gratulálnunk kell a buzgó rendezőségnek, kiknek fáradságos munkájuk nem dőlt dugába, mert olyan előkelő díszes közönséget toborzott össze, amelyet rég nem láthattunk bálon.

A bálanyák számára készített emelvényt izletesen díszítették fel déli növ-

nyokkal és egyéb dekorációkkal. Pont tíz órakor vonultak be a bálanyák a Rákóczy-induló hangjai mellett. A bálanyák: dr. Helmbacher Mihályné, dr. Szentpály Béniné, Balázs Ödönné, dr. Balványi Edéné és dr. Fráter Imréné, mind-egyikük a legelegánsabb és legizlésebb toilletben jelentek meg.

A közönséget meglepte a miniatúrvillanygépet ábrázoló tánczrend, valamint igen csinos volt a rendezői jelvény is.

Azok, kik e fényes bálon jelen voltak, egy sokáig feledhetetlen est emlékeivel távoztak el onnan.

Az meg épen tudni való dolog, hogy a kedélyes multság csak a reggeli órákban ért véget.

A bálon a katonazenekar s a Magyar testvérek kitűnő zenekara játszott. Az első négyest 80 pár tánczolta. A mulatságon jelen voltak névsorát tudósítónknak a következőleg sikerült összeállítani:

Urasszonyok: Dr. Szöllőssy Lipótné, Montay Gáborné, Medgyaszay Erzsébet, dr. Kellner Elekné, dr. Pallay Béláné, Dobiécky Sándorné, Cseh Béláné (H.-Böszörmény), Kovács B. Gyuláné, Rösler Richardné, özv. Szabó Lajosné, Láber Mihályné, Loika Károlyné (Tetétlen), dr. Liszt Nándorné (Tetétlen), dr. Blazsur Józsefné, Tausig Gyuláné, Márton Kálmánné, özv. Brunner Edéné, Jakobovits Aladárné, Szepessy Antalné, Szokolczay Jánosné, Horváth Bálintné (Kassa), Lukács Arminné, Erber Vilmosné, dr. Hütter Károlyné, Lőfkovics Arthurné, Lippmann Sámuelné, özv. Láposy Ferenczné, dr. Hegedüs Pá né, Varga Ferenczné, dr. Kovács Sándorné, Márton Imréné, Bartók V. né, Fleischmann Mórné, dr. Radnay Miksáné, Berger Vilmosné, Emmert Antalné, Fried Emilné, Szabó Miklósné, dr. Varga Emilné, Czincz Zsigmondné, Rott Lipótné, dr. Sárvary Gyuláné, Györfly Aladárné, Tóth Gyuláné, dr. Popper Mórné, Fürst Ödönné, Biedermann Józsefné, Radeczky Lászlóné, Szepessy Gizella urhölgy, Ujházy Maria urhölgy, Oláh Ferenczné, Belezsnayné (Jászberény), dr. Kemény Mórné, Rosenthal Dánielné, Berger Mórné, Szalkai Schwartz Jakabné (Mátészalka), Berger Henrikné, Rottschnek Emilné, Sámy Béláné, dr. Losonczy Álmós, dt. Ujfalussy Józsefné, Reichmann Arminné, Léderer Mártonné, Schwartz Vilmosné, dr. Siehermann Adolfné, Berger Jenőné, dr. Burger Péterné, Diamant Józsefné (H.-Böszörmény), Handel Gusztávné, Kardos Lászlóné, Weisz Lévyne.

Leányok: Hoffmann Margit, Ericz Gizella és Jolán, Montay Piroška, Darvas Ella, Jablonczay Giza, Szallay Anna (H.-Nánás), Láber Matild, Loika Sarolta (Tetétlen), Jablonczay Irén, Jakobovits Etelka, Elbel Georgin (Kassa), Szokolczay Hedvig és Margit, Láposy Anna, Varga Irén, Kovács Laura, Bartók Ilonka, Fleischmann Ilonka, Emmert Tónika és Evelin, Berger Margit, Franciscs Elza, Fried Etta, Schlézinger Tercsi, Rott Rózsika, Sárvary Adél, Kemény Klárika, Rosenthal Szeréna, Szalkai Schwartz Margit (Mátészalka), Rottschnek Róza, Losonczy Margit, Schwartz Rezsín, Kardos Ilona, Orosz Olga és Kornélia N. F.

* **Fodrászok bálja.** A debreczeni fodrász- és borbély-segédék február 9-én a Korona dísztermében tartandó tánczvizalmára nagyban folynak az előkészületek. A rendezőség mindent elkövet, hogy a bál fényesen sikerüljön. Meglepetés számba meunek a díszesen kiállított tánczrendek, melyekben láthatók lesznek a rendezők fényképei. Bizonyára kedves emlékei maradnak az ott megjelenő hölgyközönségnek. Kik tévedésből meghívót nem kaptak, forduljanak eziránt Möldner József bálbizottsági elnökhöz a Bika-szállodában.

* **A hajdu-dorogi önkéntes tüzoltó-egylet** tegnapelőtt rendezett bálja, mint lapunkat értesítik, egyike volt az idei farsangi mulatságok legsikerültebbjeinek. A bált dr. Demkó Ágoston főparancsnok az egyleti pénztár javára rendeztette. Felülfizettek a belépti díjakon Kovács István, Farkas Pál, Áron Mór, Czéh István, Rajzinger Sándor, Unterberger Ignác, özv. Petrik Jánosné, Demkó Ágostonné, Rajzinger Sándor, Farkas Berté, Farkas Géza, Csevsz Imre, Nagy Kálmán, Harm Dezső, Máthé István, Petkó Mihály, Lelesz György, Ambrus Ferencz. Jelen voltak: özv. Patkó Tamásné, Demkó Ágostonné, Mócz Zsuzsa, Kovács Istvánné, Szilágyi Miklósné, Orosz Józsa, Eötvös Vilma, Eötvös Ilka, Farkas Bella, Ditzel Ida, Zoltán Anna, Zoltán Gizella, Kovács Gizella, Kovács Erzsike, özv. Szabó Lászlóné, Szilágyi Paula, Konkoly Ida, Bud Juliska, Pogácsás Mariska, Posta Mariska, Balog Antalné, Meglócei Paula stb. stb. A négyeseket két kolonba táncolták. A mulatság jól sikerült, de a nagy kiadások miatt az egyleti pénztárba csekély összeg maradt.

* **A hajdu-böszörményi polgári kaszinó** saját könyvtára javára február hó 15-én, a volt Kerületház nagytermében zártkörű táncestélyt rendez. A rendezőség elnöke Morvay Géza. Beléptidíj személyenként 1 frt. Család-jegy 2 frt 50 kr.

S z i n h á z.

Küry Klára harmadik fellépte.

(P.) Tegnap volt a mi ünnepünk harmadik napja s ez alkalommal a kedves vendég „Brigittában” szerzett nekünk igazi műélvezetet.

A nézőtér most is zsufolásig telve, ragyogó lelkesedés az arcokon; sűrűn dörgő éljen és valóságos tapsvihár minden lépten, ebben nyilvánul a művészet hatása.

Küry Klára napsugárral írta be nevét színházunk történetébe, mely akkor is vissza ragyog felénk, ha a jelen a régen múlté lesz. Az emlék, mit itt hágy, akkor is a legkedvesebb lesz, mikor az ősz dere keríti hatalmába fűrtünket. Ifjúság, szépség, egykor bizonyára elmúlnak, de a művészet örökké él.

Brigittát annak idején sokat gáncsolták azok, a kik még nem látták, csak a párisi lapok leírásai után ismerték. Mi, ahogy itt színre került, nem láttunk benne semmi tulajdonságot, s mikor most Kürytől láttuk, csak megelégedtünk abbéli véleményünkben, hogy lehet kellő discretióval teljesen élvezhetővé tenni e darabot.

Hiszen lám Küry Klárára is ráfogta egyiket kopaszfejű kritikusk, hogy vaudeville primadonna; s most azt látjuk, hogy e ráfogás egyszerűen nem igaz, mert olyan előkelő finomsággal tud átsuhanni a legkényesebb helyzeteken, hogy azt bizony élvezettel nézheti a leghegyesebb szemü erkölcsbíró is. Kaczag, pajzánkodik, mint egy kedves kis baba, de távol áll tőle minden, a mi a jó ízlés rovására menne.

Miért soroljuk fel egyes jeleneteit? Mikor férjét viszont látja: mikor azt hiszi, hogy meg van esalva; mikor boszútól lihegve felfogadja, hogy megcsalja ő is; mikor az éjjeli találkára megy... mind olyan természetes kedvességgel játsza meg, hogy öröm nézni. Aztán meg az a kaczagó duett! képzelni sem lehet ennél édesebbet. Gerle kaczagása ez szívet-lelket elbájoló.

Első kiléptekor óriási virág-kosár fogadta, de a második felvonásban is kapott egy remek csokrot, mely Budapestről jött s melynek szalagján következő sorok voltak:

„Ha még egy napig maradnál
Sok-sok ilyen sürgőnyt kapnál.

Jösz-e haza babatündér?

S ha válaszd nem lenne igen —
Elmegyünk mind, kedvencünkért.”

Nagyon elhisszük, hogy nehezen várják, de legyenek meggyőződve a jó fővárosiak, hogy mi még nehezebben válunk meg tőle. Majd minden énekszámát meg kellett ismételnies vége-hossza nem volt a kihívásoknak.

Tiszay Dezső kitünő Brillant ezredes volt s természetes játéka az öntudatos művészre vallott. Sok tapsot kapott ő is, mert a közönség hálásan ismerte el genialis művészetét.

Krémer (Chamoisel) helyesen fogta fel szerepét s az öreg iskolamestert pompásan alakította.

Haday (Bretigni) méltó pártuere volt Kürynek, szépen játszott s ő is sok tapsot — no meg sok csókot — kapott.

Galyassy (Nicole) ügyesen játszotta és szépen énekelte a szerelmes szobacziusz szerepét.

A többiek is mind jók voltak. Rendezés kifogástalan.

Előadás végeztével ismét megújult a tüntetés s az ifjúság roppant csoportokban várt a művésznőre, kit aztán falrengető éljenek között kísérték haza szállására.

* **A szinligazgató ur szives figyelmébe.** Nem lehetne-e a szinligazgató ur annyi méltanyossággal a bérlők iránt, hogy jegyeiket béreltszűnetek alkalmával az előadás napján délelőtt 11 óráig — mint eddig szokásban volt — fentartaná?

Irodalom — művészet.

* **Vegyes dolgok.** Simon István helybeli ev. ref. tanító értesíti az érdeklődőket, hogy a „Vegyes Dolgok” czim alatt kiadandó munkája — mely verseket, elbeszéléseket és fejtegetéseket fog tartalmazni — már sajtó alatt van s márczius 1-én fog a „Csokonai nyomda-és kiadó részvénytársaság” nyomdájából kikerülni. A 8 sűrűen nyomott ivre terjedő munka ára füzve: 60 kr, diszkötésben 1 frt 20 kr. A megrendelések és előfizetési pénzek lakására (N.-mester-uteza 1327. sz.) küldendők. Különösen a gyűjtő urakat kéri, hogy a náluk levő gyűjtő-íveket hozzá mihamarabb visszaküldeni sziveskedjenek.

* **Antifer mester csodálatos kalandjai.** Regény, írta Verne Gyula, francziából fordította Huszár Imre, kiadta a Franklin-Társulat. A népszerű francia írók újabb művei közül való „Antifer mester” és határozottabban a legjobbak közé tartozik, melyben a Verne világához tartozó uti kalandokat vidámság, pompás humor fűzi össze, s a regény alakjai magok is lépten-nyomon folyton érdeklők és mulattatják a közönséget. Erkölcsi alapja is van Verne művének, a kapzsiság mulatságossá tétele és megbüntetése. Antifer mester, a nyugalomba vonult tengerész-kapitány a félvilágot bejárja, hogy fölataljon egy rejtélyes szigetet, melyen egy lázadó egyiptomi pasa rejtette el kincseit. A pasának menekülése közben Antifer atyja fontos szolgálatot tett, s végrendeletében ezért hagyta Antifer családjára kincseit, de a sziget helyét pontosan nem jelöli meg. A bős természetű Antifer a véghetetlen szelíd Trégomain Gildas nevű barátjával, egy folyóvízi dereglye tulajdonosával száll hajóra, hogy a szigetet fölatalják, de a mint nyomozzák, a kincsre igényt tartók száma is egyre növekszik, s a rettenetes türelmetlen Antifernek még házasságot is kell igényt egy vén görög hölgynek, hogy a kincs rejtékhelyét megtudhassa. Az utazó társaság a legkülönbözőbb természetű emberekből gyűl össze. A legkitünőbb köztük Antifer és a becsületes Trégomain, kik ellentétes voltak mellett is elválhatatlanok. A sok hányatás vége, hogy végre csakugyan megtalálják a szigetet, illetőleg csak helyét, mert a szigetet rövid időre vulkáni kitörés emelte a tenger színe fölé, aztán megint elsüllyedt. Verne e jeles humoros művét jó fordításban és számos képpel diszitve élvezheti a közönség. A 448 oldalnyi kötet ára 3 frt, vászonba kötve 3 frt 60 kr. 14.

* **Államtudományi irodalmunk** az utóbbi időben nagy föllendülésnek örvend. Egyes fontosabb közjogi és politikai kérdések megvitatásával nemcsak a parlamentben és a napilapokban találkozunk, hanem mind több és több, az actualis napi kérdéseken túlhatoló monographikus tanulmány is lát napvilágot. Gróf Vigyázó Ferencnek imént megjelent két alkotmányjogi értekezése „Az európai közjog egy alkotmányos garantiája” (ára füzve 3 frt) és „Közjogi szabálytalanságok és észrevételek dr. Kiss Istvánnak az egyházi kinevezésekre vonatkozó kifogásaira” (ára füzve 50 kr.) is határozott nyereségét képezi irodalmunknak. Elöl említett művében szerző a parlamenti felelősség intézményét tárgyalja széles tudományos alapon, az egész vonatkozó bel- és külföldi irodalom teljes felhasználásával. Előszava után szerző „Visszaélés és civilisatio” czim alatt az absolutistikus rendszerrel, az uralkodó rendeletkiadás jogával és a szükségrendeletekkel foglalkozik, a 3. fejezet az alkotmányos garantiákról szól általában, a 4. fejezet a miniszteri felelősség elvének alkotmánytörténeti előjártékait mutatja be, különös súlyt helyezve Anglia és Magyarország jogfejlődésére; az 5. fejezet azon kérdéssel foglalkozik, hogy mikép biztosítja az alkotmányt a miniszteri felelősség, végül a miniszteri felelősség előnyeit fejtegeti a dicasterialis rendszerrel szemben. — Másik művében gróf Vigyázó több rendbeli közkeletű, nem szabatos közjogi fogalmat és kifejezést rectificál; majd Kiss Istvánnal élénk polemikát folytat azon kérdés fölött, hogy az egyházi kinevezések tekintetében való előterjesztés mely miniszterium hatáskörébe tartozik. Mindkét munka a Franklin-Társulat kiadásában jelent meg s minden könyvkereskedésben kapható. 15.

Szabolcska kérelme — minden jó szívekhez.

A Maros-völgy ölen, szászok és oláhok közé beékelte kisdud magyar református gyülekezetben lelkészkedik Szabolcska Mihály, a debreczeniek jó ismerőse, a fiatal poéta. A szegény, kiesiny, de magyarságát és hitét hiven megőrzött magyarnak és reformátusnak maradni akaró felfalusi egyházközség nevében az alábbi segély-kérelmet intézi kurátorával együtt minden jó szívekhez. Melegen ajánljuk a debreczeniek jóakaró figyelmébe. Így hangzik:

„Félve merjük csak fölemelni kérő szavunkat, mert tudjuk, hogy milyen sok manapság országszerte az olyan szükség és megvalósításra váró feladat, a melyik mind hozzád fordul esdő szavával jóságos, örök nagyhatalom te, érző szívek áldozatkészsége!

Uj templomunk alapkövét óhajtanánk mi is letenni még ez évben, hazánk millennáris esztendejében. Össze is gyűjtöttünk már e czélra magunk között szegénységünkhez és csekély számunkhoz képest egy akkora összeget — mintegy nyolezezer koronát, — mely csaknem egy egész harmadát teszi ki mindnyájunk egy esztendei jövedelmének.

Szóval, mi próbáltunk magunkon segíteni, hisszük, hogy Isten is megsegít bennünket. Ez az első jogczimunk a segélykérésre.

A második: hogy mi itt oláh és szász nyelvű hazánkfiai között semmi téren sem akarjuk hagyni magunkat. Mert mi egyházközségünket minden szempontból úgy tekintjük itt, mint ama nagy fölségnek, az ezer esztendő magyar államnak leghűbb testőrgárda ezredéből való őrszemet. Kétszeresen szent lesz a mi templomunk, mert bástyafala is lesz az itt mindenkor a leghűbb magyar-ságnak, a református székely-magyarságnak.

Kérünk azért szeretettel mindenkit, — a kihez eljut kérő szavunk, — hogy nyújtson, ha csak egy tégladarabkát, ha csak egy pár fillért is a mi építendő templomunkhoz.

A szives adományok „Szabolcska Mihály Szász-Régen” czimzéssel küldendők lehetőleg ez év május végéig, a mikorra a végleges elszámolást szeretnénk megejteni.

Előre is mindegy jóakarónknak hálás köszönetünket nyilvánítván, maradtunk

Felfaluban, (Maros-Tordamogyében) 1896. január havában, ev. ref. egyházközségünk nevében:

minden jó embereknek szerető testvérei:

Baki András Szabolcska Mihály
gondnok. lelkész.

Debreczen és a kereskedelmi vámszövetség.

(Folytatás.)

És ha a felhozottakkal szemben arra történék, mint ahogy a közös vámterület barátai részéről történik is utalás, hogy a közbelső vámvonal megszüntével mily hasonlíthatatlanul nagyobb lett kiváltképpen 1867. óta Ausztriának úgy, mint Magyarországnak közgazdasági fellendülése, — hát erre az lenne a tényleges viszonyok és körülmények közvetlen megfigyeléséből merített tapasztalatainknak alapján adandó elfogulatlan válaszuk, hogy a kétségtelen nagy haladásnak eredménye nem a közös vámterület létrehozásának, hanem azon rendszerváltozásnak köszönhető, mely a hatvanas évek elejétől kezdődőleg a Monarchia vámpolitikájában nyilvánult s mely abban nyert leginkább kifejezést, hogy közel husz éven keresztül a szabad kereskedelemnek követelményei lettek érvényesítve; és nagy tévedés lenne, ha ezek mellett figyelmen kívül hagyhatnók azon mélyreható politikai átalakulásnak mindkét állam közgazdasági életére gyakorolt kedvező hatását, mely úgy az örökös tartományokban, valamint hazánkban az 1867. évi közjogi kiegyezéssel vette kezdetét.

De ha részünkről elismerjük is az 1852-ik évben megalkotott közös vámterületre vonatkozólag, a közgazdasági haladásnak nagy mérvét, még sem vagyunk azon helyzetben, hogy ezen haladást idő-és eredmény tekintetében mindkét félre nézve egységesnek és egyformának tartathatnók, mert hiszen a közös vámterület felállításának hatása nálunk első sorban is abban nyilvánult, hogy teljesen elpusztította a negyvenes években keletkezett gyári iparunkat — számszerűen mintegy 50 nagyvállalatot — s ugyanakkor az osztrák ipának nyújtott óriási vámvédelem következtében oly retorziók alkalmazására kényszerítette az idegen államokat, mely retorziók mellett nyers terményeinknek külföldre való kivitele a lehetetlenséggel volt határos, — és mindezek mellett virágzó kézműves kisiparunknak oly versenyt támasztott, melyben az örökös tartományok kifejtett iparával, kereskedelmével és tőkegazdagságával szemben, mint a hogy a szomorú tapasztalatoknak egész láncolata napjainkig ezt igazolja: vesztes fél ismét csak hazánk lett.

A magyar érdekek megrövidülésének és háttérbe szorításának ezen korszaka, több-kevesebb változással eltartott a közjogi kiegyezésig, a mikor is 1867-ben a szabad kereskedelmi elv alapján megalkotott Ausztriával az a kereskedelmi- és vámszövetség, mely Magyarország gazdasági helyzetére ha nem volt is kielégítő, de kétségenkívül mégis jótékony befolyást gyakorolt mindaddig, a míg az ezen szövetségnek alapját és irányát képező szabad kereskedelmi rendszer maga változást nem szenvedett, de mióta ezen rendszer változása védvamos irányban Thiers és Bismarck kezdeményezése után a kontinentális hatalmak mindenikénél érvényesült; vége szakadt azon partialis előnyöknek is, melyek hazánk javára az Ausztriával kötött szövetség keretén belül kisebb-nagyobb mérvben s több-kevesebb eredménnyel, de mégis biztosíthatók valának.

(Folyt. köv.)

CSARNOK.

A ki boldog volt.

Írta: Merk E.

18.

Fordította: Popper Dező.

— Akkor nem érthetem, hogy mi készítette erre a hirtelen elhatározásra — folytatá Rueda gondolkozva. — Különösen most, mikor jobban megérem, hogy házához járassak, a mennyiben őt is jobban kezdtem becsülni. De a legelbizakodtabb perceimben, úgy éreztem magam, mintha azok a falon függő tisztességes matronák sötét keretükből bámulva néztek volna rám és mintegy kérdezték: „Mit akarsz itt, ebben a csendes, előkelő otthonban, te vad ifjú.” És ha Matild, az ő szende, gyermekies szemével rám nézett, akkor szégyeltem magam, hogy közelében vagyok az én bohókás emlékekkel és örült kalandokkal telt fejemmel. De nem vagyok már az a vad, a vig ifju; szelid, szomorú remete lettem. Tudja-e, Julia, hogy mióta lettem azzá? — folytatá lassabb hangon, mély komolysággal. — Amióta láttam és hallottam, hogy mennyire megsiratnak egy jó embert. Amióta kegyed oly gúnyosan beszélt azokról a „szegény pajtásokról, kiknek nincs boldogságuk elveszíteni valójuk és akikért még csak egy könyvecskét sem hullatnának.” Ekkor jőzandtam ki, a vig kabultság elszállott tőlem — könnyelmű életem egyszerre izetlenné vált. Azóta tudom, hogy tévedt uton járok, hogy jobb lett volna egyet szeretni, vagy egy által szeretetté lenni, mint tíz pajtás szegényes társasága után futkosni. Azóta vágyódom egy szív után, mely egészen az enyém lenne, egy pár szem után, mely megsiratna, ha meghalok. De minden késő már. Ugy nem szeret senki, mint ahogy én azt szeretném, és nincs is az az asszonyi lény, ki hinne komolyságomban és hűségemben. Így tehát egy eltiprott ember lettem, kinek multját mint egy átok az egész életen át magával kell czipelnie. Mindezeket azért mondom kegyednek, hogy boszuszomjának lásson eleget téve, és hogy tudja, miszerint kedves Vilmosáért kibocsátott jajjai, melyeket én is hallottam, az én nevető, vig napjaimnak is végét szakított. — Sokszor megsajnáltam őt, a halott iskolapajtást, — tévé hozzá kis szünet mulva. — Nagy boldogságban uszott ő és ha attól el is lett szakítva — halottnak lenni sokkal jobb, mint egy hosszú életet keresztül élni, melynek nincsenek örömei!

Julia érezte, hogy ezek nem csak olyan üres szavak, hanem lelke mélyéből jönnek, ilyen igaz szavakat talán még sohasem intézett egy asszonyhoz. Ezen bizalmas beismerés, mely szerint Rueda életére olyan mély benyomást gyakorolhatott, valósággal elragadta. Pár pillanatig némán, szótlán állott az ítéletet váró ember szeméi előtt, anélkül, hogy egy ellenkező szót is tudott volna ajkán kibocsátani; ezen pillanatok alatt, miközben a fenyőfák csendes suhogással hajlongtak felettük, Julia nem látta már egymás között férje koporsóját. Mintha édes méreg keveredett volna az erdő levegője közé, mely arcába esapott, oly lázasan működtek egyszerre üterei. Hát mindennek vége legyen már az ő számára? Ne érezze már többet azt a boldogságot, hogy másnak boldogságot szerez?

Kis fiacskája hangja magához hívta, miközben felocsudott rémséges kívánságairól; kereste a szavakat, hogy a mély csendet kettőjük között megszakítsa. Az a szép fiatal leányarc, mely pár nappal ezelőtt igaz szerelmet esküdött ezért az embert, hirtelen előtte termett lelkében. Ó vágyik egy hü szivért és sejtelve sincs róla, milyen kincs birtokába juthatna. És Juliának csak egy szavába kerülne, hogy neki azt a szép utat megmutassa,

a mivel annak a fiatal leánynak álma megvalósíthatná és egyidejűleg ő maga is megszabadulna attól a veszélytől, melyet oly rohamosan lát közeledni.

De nem tudta azt a szót kiejteni, a Matild neve nem tudott ajkára jutni.

Erejének megfeszítésével mégis tudott egy hideg hangot szólani, melyben azt felelé, hogy ő csak osztozik a mások sorával, hogy a megbánás mindig későn jön és nagyon igazságosnak és helyesnek véli, hogy a férfiak is, a mennyiben azok minden tekintetben előnyben vannak, ne egész büntetlenül játszassanak boldogságukkal.

Nem volt azonban elég ügyes tette-tése és nem tudta eléggé eltitkolni izgatóttságát Rueda előtt és a férfi, ki előbb azt bizonyította, hogy őt nem érdekli semmi más ezen a világon, mégis elég gyorsan megtudta változtatni hangulatát, hogy az asszony ellenkezési érzelmeit nagy figyelemmel kíséresse. Félig a győzelem örömeivel, félig pedig csendes eszéledésében gondola magában: „Még ez az asszony sem kellemetlen,” mialatt Julia kis fia hangosabb kiáltásaira feléje ment, megfogta kezét és folytatta útját. Rueda csak a nyaraló kertajtánál bucsuzott el tőle.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

* **A hajdu-szoboszlói takarékpénztár** részvénytársaság (igazgató dr. Hetényi Lipót) XXVI. évi jelentését — mint levelezőnk jelenti — ma adta ki, a mely szerint a szépen virágzó pénztár 1895. évi tiszta nyeresége 12,714 frt 80 krt tesz ki s részvényenként 12 frt osztalék fog esni. Az intézet vagyona a múlt évben 492,905 frt 40 krt tett s évi forgalma 1,358,410 frt 45 krra rugott, alaptőkéje 60,000 s tartaléktőkéje 28—29,000 frt. Evi közgyűlését saját helyiségében február 9-én fogja tartani.

Sertéspiacz.

Budapest, január 29.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgron felüli súlyban) — krtól — krig. Öreg közép (páronként 300—400 klgr súlyban) — krtól — krig. Fialat nehéz (páronként 320 klgron felüli súlyban) — krtól — krig. Fialat közép (páronként 251—320 klgr. súlyban) 47 krtól 48 krig. Fialat könnyű (páronként 250 klgrig terjedő súlyban) 43 krtól 45 krig.
II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgron felüli súlyban) 45 krtól 46 krig. Közép (páronként 220—280 klgr. súlyu) 43 krtól 44 krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő súlyban) 43 krtól 44 krig. Sertéslétszám: 1896. évi jan. hó 27. napján volt készletben, 34580 darab. 1896. évi január hó 27—28-dik napján felhajtott 617 darab 1896. jan. hó 28-ik napján elszállított 344 db. 1896. évi jan. hó 29-ik napjára maradt készletben 35803 db. Hizott sertés forgalom esekély.

Debreczeni Városi Színház.

Idényb. 26. szünet Párosb. szünet 26. sz.

Ma, csütörtökön, 1896. január 30-án

Küry Klára bucsufelléptével

Fanchon asszony leánya.

Operette 4 felv., 5 képben. Írták: Armand Liorat, Villiam Busnach és Albert Fonteny. Zenéjét szerette: Louis Varney. Franciaából fordította: Fay J. Béla. (Rendező: Krémer J.)

Holnap, pénteken, 1896. január 31-én bérletszünetben leszállított helyárrakkal:

Strogoff Mihály utazása.

Látványosság 10 képben.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1895. október hó 1-től. —

Egységes vasuti idő szerint.

Debreczenből indul:

Budapest felé (gyorsvonat)	reggel 8 ó. 40 p.
Budapest—Nagyvárad felé	délután 12 ó. 36 p.
	este 10 ó. 31 p.
P.-Ladány—Nagyvárad felé ¹⁾	délután 3 ó. 48 p.
minden kedden	délben 12 ó. — p.
Csak P.-Ladányig vegyes vonat.	este 8 ó. 15 p.
Szatmár—M.-Sziget felé	délután 4 ó. 07 p.
Szatmár—M.-Sziget felé	este 8 ó. — p.
	éjjel 3 ó. 05 p.
Csak Szatmárig	reggel 5 ó. 15 p.
Miskolc—Kassa felé	reggel 8 ó. 25 p.
Miskolc—Kassa felé	este 8 ó. 05 p.
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	délután 4 ó. 02 p.
	reggel 5 ó. 48 p.
H.-Büszörmény—Bü i.	vásártérről 6 ó. 04 p.
Sz.-Mihály felé	m. á. v.-től délután 3 ó. 57 p.
	vásártérről 4 ó. 10 p.
Füzes-Abony felé	m. á. v.-től reggel 5 ó. — p.
	vásártérről 5 ó. 18 p.
Óhat—Kócs—Polgár felé	m. á. v.-től d. u. 4 ó. 12 p.
	vásártérről 4 ó. 22 p.
Derecske-Nagy-Léta felé r.	8. ó. 35 p. és d. u. 4 ó. 17 p.

Debreczenbe érkezik.

Budapest—Nagyvárad felől	délután 3 ó. 47 p.
" " (gyorsvonat)	este 7 ó. 09 p.
	éjjel 2 ó. 40 p.
Nagyvárad—P.-Ladány felől	reggel 7 ó. 41 p.
Csak P.-Ladánytól	reggel 4 ó. 55 p.
M.-Sziget—Szatmár felől	reggel 7 ó. 50 p.
" " " " " "	délután 12 ó. 16 p.
" " " " " "	este 10 ó. 16 p.
Csak Szatmártól	este 7 ó. 45 p.
Kassa-Miskolc felől	reggel 8 ó. 07 p.
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	déli 12 ó. 21 p.
Kassa-Miskolc felől	este 7 ó. 40 p.
	reggel 8 ó. 09 p.
B.-Szt.-Mihály—	m. á. v.-hoz 8 ó. 17 p.
H.-Büszörmény felől	vásártérről este 8 ó. 35 p.
	m. á. v.-hoz 6 ó. 44 p.
F.-Abony felől vásártérről	délután 5 ó. 21 p.
	m. á. v.-hoz 5 ó. 30 p.
Óhat—Kócs—Polgár felől	vásártérről reggel 7 ó. 50 p.
	m. á. v.-hoz 8 ó. — p.
Derecske-Nagy-Léta felől r.	7. ó. 25 p. d. u. 3. ó. 18 p.

¹⁾ P.-Ladánytól gyorsvonat.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felölös szerkesztő: Koncz Ákos.

NYILTTÉR.

Selyem-damasztok

65 krtól. 14 ftt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér színes Henneberg-selyem 35 krtól 14 ftt 65 krig méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott damaszt s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban s. a. t. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva minákat postafordultával küld: Henneberg G. (os. és k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elniáztnak. 6 32—50—3

Vámos Pércs községben egy a

főhelyen álló ház,

mely üzleti célokra is megfelel, hozzávaló körülbelül 3 hold föld és a ház végében egy 400 □ öl területű kert stb.

szabad kézből eladó.

Becsértéke 2000 ftt.

Értekezhetni bármikor P. Póczos Lajosnál, Vámos-Pércsen. 78—1—1

10559 tkv.

1896

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Debreczen város végrehajthatónak, özv. Márton Jánosné végrehajtást szenvedő elleni 266 ftt 20 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a debreczeni kir. járásbíró) területén lévő, Debreczenben fekvő, a debreczen pusztá-fancsikai 78. sztkvben A + 186, 187. hrsza. ingatlanokra az árverést 822 fttban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi február hó 17-ik napján d. u. 3 órakor a debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 82 ftt 20 krt készpénzben, vagy az 1881: LX. t-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a.

kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, — avagy az 1881: LX. t-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1895. évi december hó 3-ik napján.

Nagy Károly

80—1 1

kir. t.-széki bír.

Eladó ház és kaszáló.

Kédas-utcán az 1848-ik sz. ház ondódi földjével, vagy a nélkül eladó.

A Halápon 57 hold területű kaszáló szinte eladó. — Értekezhetni lehet az 1848-ik számú háznál a Halasy örökösökkel. 73—2—1

Meghívás.

Ván szerencsém a H.-Dorogi részvénytakarékpénztár t. részvényeseit a

folyó évi február hó 23-án délelőtt 10 órakor

az intézet helyiségében tartandó

évi rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívni.

A közgyűlés tárgyai:

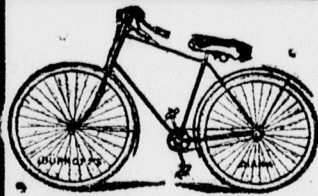
1. Az elnök által a jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kijelölése.
2. Igazgatósági jelentés.
3. Felelőgyelől bizottsági jelentés.
4. Az 1895. évi mérleg és számadás előterjesztése, a nyereség felosztása és ezzel kapcsolatban az igazgatóság és felelőgyelől bizottság felmentése.
5. Elnök választás.
6. A felelőgyelől bizottságba egy rendes és egy póttag választása.
7. Négy igazgatósági tag kilépése és választása.
8. Netaláni indítványok.

H.-Dorog, 1896. január hó 21.

Ifj. CSILLAG BÉLA m. k.

vezérigazgató.

79—1—1

Miért

nem adhatok én

Singer családi varrógépet 25 forintért

Karikahajós varrógépet 55 „

mert nálam, csakis

jó minőségű és kiállítású

varrógépek

kaphatók.

Nagy raktár azon országos hírnévnek örvendő „Dürrkopp” karikahajós, Vibrating-Schuttle, eredeti Phönix és Singer varrógépekben.

Nagy választék tükör és képekben.

DEBRECZEN, Hatvan-utca. **DEUTSCHEDE** DEBRECZEN, Hatvan-utca.

Első r. debreczeni varrógép- és kerékpár javító-műhely.

11—6—3

Törvényes iparral.